

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/169/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420202128
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420202128.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobkyne : T. Š., B.. XX.XX.XXXX, X. P. XXX, XXX XX P., právne zastúpenej JUDr. Ladislavom Riedlom, advokátom, so sídlom ul. Slovenská 46, Prešov, proti žalovanému : BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO:47 967 692, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s., IČO: 31 340 890, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa dňa 27.11.2020 podala na tunajšom súde žalobu, ktorou sa domáhala, aby súd rozsudkom rozhodol, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, vytvorenej bankou Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, na výkon zrážok zo mzdy.

2. V podanej žalobe sa žalobkyňa súčasne domáhala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá je súčasťou Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, vytvorenej bankou Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Žalobu a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodňovala žalobkyňa tým, že dňa 19.09.2008 uzatvorila s právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie jej sumy 3.319,39 eur. Tvrdila, že doposiaľ na úver zaplatila sumu 5.204,05 eur, hoci zo zákona je na neho potrebné hľadiť ako na bezúročný a bez poplatkov. Žalobkyňa v tejto súvislosti poukázala na § 4 ods.2 a 3 zákona č.258/2001 Z.z. Žalobkyňa uviedla, že súčasťou úverovej zmluvy bola dohoda o zrážkach zo mzdy, ale iba ako v nej vpísaný bod 5, čo odporuje neskôr účinnému zneniu §5a ods.1 písm. a) zák.č.250/2007 Z.z. a preto táto dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňajúca uvedené zákonné kritériá nie je podľa žalobkyne voči jej zamestnávateľovi uplatniteľná. Žalobkyňa argumentovala ďalej tým, že žalovaný vo výzve adresovanej jej zamestnávateľovi neuviedol sumu, ktorú celkovo žiada z jej mzdy zrážať, čo robí výzvu pre jej neurčitosť neúčinnou, disponuje ale odpoveďou žalovaného na jej dotazy spred dvoch rokov, kde uviedol, že si nárokuje zaplatenie sumy 8.454,92 eur. To ale podľa žalobkyne zo zmluvy o úvere vôbec nevyplýva, navyše konanie žalovaného spĺňa znaky úžery, preto výzvy žalovaného považovala za irelevantné a viac sa nimi nezaoberala. Podľa žalobkyne žalovaný si zjavne opätovne vymáha nárok, ktorý na neho nebol nikdy postúpený, pretože eviduje pohľadávku vo výške, akoby nezaplatila pôvodnému veriteľovi ani euro. Ide navyše podľa nej o nárok zjavne premlčaný, pričom je neprípustné

jeho úspešné vymáhanie mimo súdneho konania. Tým, že žalovaný požiadal zamestnávateľa o vykonávanie zrážok zo mzdy a ona nemá možnosť ich vykonávanie priamo zastaviť, dôvodnosť poskytnutia ochrany nariadením neodkladného opatrenia považuje za hodnoverne osvedčenú. Preto v záujme predídania majetkovej ujmy navrhuje dočasne zakázať žalovanému výkon zrážok zo mzdy s poukazom na § 325 ods. 2 písm. d) CSP.

4. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa v žalobe označila a pripojila k nej Zmluvu o úvere č.XXXXXXXXXX, výzvu na začatie zrážok zo mzdy zo dňa 13.11.2020, vyjadrenie k žiadosti z 6.10.2017 a platobnú históriu.

5. Uznesením zo dňa 11.12.2020 č.k.10Csp/169/2020-14, ktoré právoplatnosť nadobudlo dňa 05.01.2021 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil povinnosť žalovanému zdržať sa použitia predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

6. Žalovaný sa k žalobe žalobkyne vyjadril v písomnom podaní zo dňa 16.12.2020, v ktorom žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedol, že ust. § 5a ods.1 písm. a) zák.č.250/2007 Z.z. na ktoré žalobkyňa poukazovala v žalobe v čase podpísania zmluvy o úvere neplatilo, preto ho nemožno aplikovať na daný spor, keďže v našom právnom poriadku sa uplatňuje zákaz retroaktivity, teda spätného pôsobenia právnych predpisov. Poukázal na to, že žalobkyňa si slobodne vybrala jeho právneho predchodcu napriek tomu, že na trhu je pomerne široký výber iných bankových inštitúcií a produktov a akceptovala vykonávanie zrážok jeho právnym predchodcom, pričom žalobkyňa mala možnosť preštudovať si obchodné podmienky, ktoré banka v súlade s § 37 ods.1 zák. o bankách zverejňuje na svojom webovom sídle. Dohoda o zrážkach nemôže byť podľa žalovaného nekalou zmluvnou podmienkou, nakoľko ide o zabezpečovací inštitút uzatvorený v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka a nejde o prejav nerovnováhy zmluvného vzťahu, ale o uplatnenie si zákonného zabezpečovacieho inštitútu pre prípad neplnenia si povinností zmluvnou stranou. Pokiaľ by zákonodarca mal pri implementácii záujem vylúčiť zabezpečovanie spotrebiteľských záväzkov týmto inštitútom, bol by to podľa žalovaného v zákone uviedol, avšak ani gramatickým, ani tým najextenzívnejším výkladom nie je možné dospieť k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľskej zmluve by bola neplatná. Keďže jej účelom je práve uspokojenie pohľadávky aj mimo súdneho konania, je podľa žalovaného absolútne absurdné a v rozpore so základnými princípmi občianskeho práva zdôvodňovať neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy práve jej účelom, ktorým je mimosúdne uspokojenie pohľadávky. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.13Co 994/2013 a rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom sp.zn.6C/197/2014 a tvrdil, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka nikde neuvádza povinnosť zmluvných strán určiť si výšku zrážok zo mzdy, zákon určuje len jej písomné uzavretie a že výška zrážok nesmie byť väčšia ako pri výkone rozhodnutia. Ochrana spotrebiteľa podľa žalovaného má svoje limity, nemôže byť absolútna, jednostranne ho zvýhodňovať a zbavovať povinností a zodpovednosti ak k plneniu povinností zaviazal sa dobrovoľne s vedomím ich rozsahu. Poukazujúc na rozhodnutie NS ČR sp.zn.23Cdo/1201/2009 tvrdil, že ochranu spotrebiteľa nemožno ponímať ako obranu proti ľahkovážnosti a nezodpovednosti. Žaloba žalobkyne tu podľa neho reprezentuje len dodatočný (aposteriórny) nesúhlas s dohodou o zrážkach zo mzdy uzatvorenou pri uzavretí zmluvy o úvere. Žalovaný uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy označil za platný právny úkon a platný zabezpečovací inštitút, pričom poukázal na to, že od vydania neodkladného opatrenia zdržal sa uskutočnenia zrážok zo mzdy zo spornej dohody, preto už z toho dôvodu je žaloba vo veci samej nedôvodná a žiada ju zamietnuť.

7. Žalobkyňa v replike trvala na žalobe ktorá podľa nej je dôvodná z troch dôvodov, ktoré obstoja aj samostatne. Skutočnosť, že dohoda o zrážkach je legálny inštitút s dlhou tradíciou v našom právnom systéme podľa nej neznamená, že má byť veriteľovi umožnené uplatňovať mimosúdne vymáhanie pohľadávky vo výške a lehote, ako si jednostranne určí. Vo vzťahu k § 5a ods.1 písm.

a) zákona o ochrane spotrebiteľa uviedla, že nakoľko sa toto v prechodných ustanoveniach (§ 29b) neuvádza, nie je právne významné, za účinnosti akého zákona bola dohoda uzavretá, ale kedy bola uplatnená. Dňa 13.11.2020 už bolo neprípustné jej uplatnenie ak nebola minimálne vo forme osobitnej listiny. Bezodplatnosť úveru je podľa žalobkyne preukázaná a nárok žalovaného je sporný už len z toho dôvodu, že bola na neho postúpená fiktívna pohľadávka, nakoľko pri poskytnutom úvere 3.319,39 eur a zaplatených 5.204,05 eur je nemysliteľné aby žiadal ďalších 8.454,92 eur. Tieto skutkové tvrdenia podľa nej žalovaný účinne nepoprel a ak sa zároveň očividne jedná o premlčaný nárok, je neprípustné, aby bolo žalovanému umožnené vymôcť ho mimosúdne bez toho, aby reflektoval na ňou vznesenú námietku premlčania. Žalobe navrhla vyhovieť.

8. Žalovaný v duplike poukázal na to, že § 551 ods.1 Občianskeho zákonníka stanovuje limit, resp. rozsah zrážok zo mzdy, na základe čoho rozsah a výšku zrážok zo mzdy neurčuje veriteľ, ako nesprávne uvádza žalobkyňa, ktorá sa tak snaží účelovo prekrútiť okolnosti a znehodnotiť tak zákonný zabezpečovací inštitút dohody o zrážkach zo mzdy. Vo vzťahu k § 5a ods.1 zákona o ochrane spotrebiteľa je podľa žalovaného rozhodné obdobie uzatvorenia zmluvného vzťahu a nie obdobie, kedy sa z neho začnú uplatňovať jednotlivé práva a povinnosti. K dôvodnosti svojho nároku žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn.5Cdo 46/2020 zo dňa 26.10.2021, ktorým zjednotil rozhodovaciu prax súdov ohľadom priznávania zmluvných úrokov ako odmeny veriteľov za poskytnutie finančných prostriedkov dlžníkom. Dohoda podľa žalovaného spĺňa všetky zákonné náležitosti v zmysle § 37 a nasl. a § 551 Občianskeho zákonníka, je platná a preto žalobu žiada zamietnuť.

9. V podaní zo dňa 24.06.2021 žalovaný doplnil, že po nariadení neodkladného opatrenia je podaná žaloba nedôvodná, neopodstatnená a procesne nadbytočná, nakoľko od roku 2017 sa žalobkyňi nevykonali zo mzdy žiadne zrážky pričom súčasná právna úprava neodkladných opatrení už nemá povahu dočasnosti alebo predbežnosti, ale táto môže mať aj trvalý charakter a môže predstavovať aj rozhodnutie vo veci samej. Žalovaný prehlásil, že zo mzdy žalobkyne ani v budúcnosti už neuskutoční žiadnu zrážku. Na úpravu pomerov medzi stranami tak podľa neho postačuje nariadené neodkladné opatrenie a žaloba vo veci samej s rovnakým výrokom je preto nadbytočný úkon a je nedôvodná, preto ju je treba zamietnuť.

10. Na uvedené reagovala žalobkyňa písomne dňa 30.06.2021 tak, že toto stanovisko je alibistické, nakoľko žalovaný sa aktívne v konaní bránil, jeho postoj nebol pasívny, ako by mohlo vyznieť z jeho posledného vyjadrenia, a ak má dohodu ako zmluvnú podmienku za platnú a nárokovateľnú, bolo zo strany žalobkyne nutné trvať na rozhodnutí vo veci samej. Druhým dôvodom je podľa nej to, že žalovaný si uplatnil nárok na zrážky zo mzdy u zamestnávateľa žalobkyne z úveru, ktorý bol 6 a pol roka po splatnosti, preto ona nemá inú možnosť než žiadať vec rozsúdiť ako rozhodnutú, pretože do budúcnosti by jej nariadené neodkladné opatrenie nemuselo postačovať.

11. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa žalovaný napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil. Neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal s tým, že trvá na doterajších vyjadreniach a súhlasí, aby sa na základe listinných dôkazov rozhodlo vo veci. V súlade s ust. § 180 CSP súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

12. Žalobkyňa prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní trvala na žalobe, uviedla že nedošlo k žiadnej komunikácii so žalovaným. Žalobu považovala za dôvodnú aj vzhľadom na to, že táto reflektuje nebezpečný protispoločenský stav, ktorý nastal minulý rok, kedy vo viacerých prípadoch si veľké inkasné spoločnosti uplatnili nároky zo zrážok zo mzdy pri premlčaných pohľadávkach, ktoré už v minulosti boli takýmto spôsobom mimosúdne vymáhané u zamestnávateľov, pričom cieľili na nepripravenosť a nevedomosť spotrebiteľov kedy tak po dlhom čase hŕfne uplatnili takéto mimosúdne výkony svojich pohľadávok. Navrhovala žalobe vyhovieť.

13. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a s obsahom všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých žalobkyňou predložených listinných dôkazov, keď vykonanie žiadneho z dôkazov v spore namietané nebolo, pričom žalovaný žiadne dôkazy nepredložil ani nenavrhol a po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

14. Žalobkyňa na dôkaz predložila súdu tlačivo označené ako „Zmluva o úvere“, číslo zmluvy XXXXXXXXXXXX. V ňom sú v článku 1. ako zmluvné strany označení Poštová banka a.s., so sídlom Prievozská ul.2/B, 821 09 Bratislava, IČO:31 340 890 a ako klient- dlžník je tam označená žalobkyňa ktorej osobné údaje sú uvedené v článku 1 zmluvy. Na ďalšej časti predloženého tlačiva je časť 2. označená ako „Zmluva o úvere “ a tam sú uvedené údaje o úvere, a to číslo zmluvy, výška úveru 100.000,-Sk (3.319,39 eur), výška mesačnej splátky 2.473,-Sk/82,09 eur, výška úrokovej sadzby 19 % ročne, dátum prvej platby do 19.10.2008, dátum každej ďalšej platby k 19. dňu v mesiaci, dátum konečnej splatnosti 19.07.2014, počet mesačných splátok 70, RPMN banky 20,74 %, priemerná RPMN na trhu 16,64 % a celková výška nákladov 66.125,36 Sk (2.194,96 eur). V mieste určenom na podpis je uvedené, že žalobkyňa a právny predchodca žalovaného tlačivo podpísali v Poprade dňa 19.09.2008.

15. V článku 2 zmluvy pod údajmi o úvere sa nachádzajú aj body 2 až 8 písané vo forme súvislého textu, bez oddelenia jednotlivých bodov alebo ich označenia a zvýraznenia názvom a tam pod bodom / 5 / uvedené, že podpisom tejto zmluvy zmluvné strany uzatvárajú Dohodu o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka, ktorá je zabezpečením pohľadávky banky vzniknutej zo zmluvy o úvere v súlade s bodom 4 bod 4.8 Obchodných podmienok pre úver.

16. Listom zo dňa 13.11.2020 (čl. 6 spisu) označeným ako „Vec : predloženie dohody o zrážkach zo mzdy platiteľovi mzdy. Výzva na vykonávanie zrážok zo mzdy“ veriteľ (žalovaný) adresoval zamestnávateľovi žalobkyne výzvu na vykonávanie zrážok zo mzdy zo zmluvy o úvere číslo XXXXXXXXXXXX pričom v tomto liste žalovaný tvrdil, že je postupníkom pohľadávky z danej úverovej zmluvy, čím vstúpil do všetkých práv pôvodného veriteľa vrátane práva požadovať zrážky zo mzdy.

17. Žalobkyňa predložila ako dôkaz tiež list žalovaného zo dňa 6.10.2017 (čl.8 spisu) označený ako „Vec : Vyjadrenie k žiadosti“ obsahujúci vyčíslenie pohľadávky z úverovej zmluvy žalobkyne číslo XXXXXXXXXXXX a prehľad platieb žalobkyne, kde je uvedené, že výška pohľadávky žalovaného k 6.10.2017 bola 8.454,92 eur, z čoho suma 3.319,39 eur bola istina a suma 5.135,53 eur úroky. Z prehľadu platieb vyplýva, že žalobkyňou uhradená mala byť v období od 04.03.2013 do 14.08.2017 suma 3.391,27 eur.

18. Pokiaľ ide o právne posúdenie veci, dohoda o zrážkach zo mzdy ktorej použiteľnosť žalobkyňa žalobou spochybnila obsiahnutá bola v zmluve o úvere. Žalobkyňa tvrdí, že jednalo sa o spotrebiteľský úver podľa zákona č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v tom čase, čo žalovaný nerozporoval. Vychádzajúc z obsahu zmluvy nemožno mať žiadne pochybnosti, že jednalo sa o spotrebiteľský vzťah a spotrebiteľský úver. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom zo zmluvy je zrejmé, že sa jednalo o spotrebiteľský úver (žalobkyňa v zmluve bola označená ako fyzická osoba - nepodnikateľ a v zmluve nie je uvedené nič, čo by danú zmluvu v zmysle § 1 ods.2 daného zákona vylučovalo z jeho pôsobnosti), súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase keď malo dôjsť k uzavretiu zmluvy, nakoľko podľa § 25 ods. 1 prechodných ustanovení aktuálneho zákona o spotrebiteľských úveroch (č. 129/2010 Z.z.) právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11.6.2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Vychádzal aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.) a tiež z noriem na ochranu spotrebiteľa obsiahnutých tak vo vnútroštátnych právnych predpisoch (zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), ako aj v právnych aktoch Európskej únie.

19. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) v znení účinnom ku dňu 19.09.2008, čo je deň uzavretia zmluvy tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

20. Podľa § 2 písm. a) a b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa § 4 ods.1 a 2 uvedeného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(2) Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí (§ 43 Občianskeho zákonníka) musí obsahovať

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

22. Podľa § 4 ods. 3 a 4 tohto zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe
a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

(4) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

23. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 19.09.2008 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti

24. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

25. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Spotrebiteľské zmluvy sú typické tým, že ich o určitom rovnakom predmete plnenia štandardne a opakovane uzatvárajú dodávatelia s veľkým počtom zákazníkov (spotrebiteľia) s tým, že dodávateľ ako navrhovateľ zmluvy vopred v návrhu stanovuje obsah týchto zmlúv a stanovuje aj podmienky ich realizácie. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačeních tlačivách, spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať, jedinou jeho alternatívou je prijatie, respektíve odmietnutie návrhu. Pre spotrebiteľskú zmluvu je teda charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, pričom nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

28. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

30. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

31. Podľa § 3 ods.3 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.09.2008 každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>9) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20070701>> alebo Obchodného zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/>>, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom

neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>.

32. Podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.09.2008 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

33. Podľa § 4 ods.2 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.09.2008 predávajúci nesmie spotrebiteľovi

a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,

b) upierať práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20110101/>>.

34. Podľa § 4 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 19.09.2008 predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

35. Súd, vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania má za to, že žaloba žalobkyne je dôvodná v celom rozsahu a preto jej vyhovel, a to z týchto dôvodov.

36. Pred tým než sa súd bude zaoberať samotnou platnosťou a použiteľnosťou dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné uviesť, že žalovaný pristúpil k zrážkam zo mzdy na základe danej dohody pre pohľadávku vo výške, ktorá zjavne nemá oporu v úverovej zmluve, nakoľko nesporne zahŕňa aj nároky, na ktoré mu právo nevzniklo (úroky a poplatky za úver), pričom nároky na ktoré právo vzniklo (istina poskytnutého úveru) už boli žalobkyňou dávno uspokojené, čo samo osebe má za následok, prečo použitie uvedenej dohody žalovaným nemôže obstať a už to bolo dôvodom na konštatovanie dôvodnosti a opodstatnenosti žaloby.

37. Z ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (19.09.2008), ktoré súd citoval vyššie vyplýva, že každá zmluva o spotrebiteľskom úvere musela okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 4 ods.2 a 3 ZoSÚ. Absenciu niektorých z nich, vrátane ročnej percentuálnej miery nákladov a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom ako aj výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov zákon považoval za tak zásadnú, že ju sankcionoval bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru (§ 4 ods.2 písm. i/, j/ v spojení s § 4 ods.3 veta druhá).

38. Vychádzajúc z obsahu žalobkyňou predloženého tlačiva, kde v jeho bode 2 je obsiahnutá „zmluva o úvere“ a jej náležitosti súd konštatuje, že v zmluve síce je uvedený údaj o RPMN, avšak nakoľko ten nie je uvedený v správnej, požiadavke zákona zodpovedajúcej výške, nemožno na neho prihliadnuť a hľadá sa naň ako keby tam nebol uvedený vôbec (k tomu podporne pozri napr. aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017, najmä body 36 a 37 jeho odôvodnenia). Účelom § 4 ods.2 a 3 zákona je spotrebiteľa informovať o reálnych, skutočnosti zodpovedajúcich parametroch úveru a jeho právach. To že tam nestačí uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale korektný, pravdivý údaj je zrejme aj z toho, že zákon jednotlivé údaje jasne a konkrétne špecifikuje a definuje v § 2 - základné pojmy, pričom aj z § 3 zákona - podmienky ponuky spotrebiteľského úveru vyplýva, že aby účel a požiadavka zákona bola naplnená, musí ísť o pravdivé a úplné informovanie spotrebiteľa, kde údaj o RPMN a celkových nákladoch má kľúčový význam. Po preskúmaní obsahových náležitostí zmluvy súd zistil, že zmluva neobsahuje zákonným spôsobom a správne uvedený údaj o RPMN. Ide pritom o veľmi podstatnú náležitosť zmluvy majúcu vplyv na možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Úver poskytnutý žalobkyňi preto bol bezúročný a bez poplatkov.

39. Tu posudzovaná zmluva o spotrebiteľskom úvere má podobu predtlačeneho formulárového tlačiva, pripraveného bankou na jej hlavičkovom papieri. Je teda zrejme, že aj nedodržanie zákonných náležitostí zmluvy tu ide najmä na vrub veriteľa, ktorý ako profesionál daný formulár pripravil a de facto sám zvolil spôsob, akým sa bude snažiť naplniť náležitosti zmluvy predpísané zákonom. To sa ale v súdnej veci nepodarilo, lebo údaj o RPMN a celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom je uvedený nesprávne.

40. Veriteľ v zmluve neposkytol pravdivý údaj o RPMN, lebo parametrom úveru uvedeným v článku 2 zmluvy o úvere (t.j. výške úveru 100.000,-Sk/3.319,39 eur, dobe splácania 70 mesiacov a výške

mesačnej splátky 2.473,-Sk/82,09 eur) zodpovedá podľa výpočtu súdu cez portál Ministerstva financií SR RPMN 22,49 %, teda vyššia RPMN ako je uvedená v zmluve.

41. Niet pochýb, že údaj o RPMN je nesprávny, lebo ani v zmluve uvedený údaj o celkovej výške nákladov za poskytnutý úver, z ktorého sa pri výpočte RPMN tiež vychádza, (viď § 2 písm. d/ zákona) nezodpovedá realite. Uvedená tam je celková výška nákladov 66.125,36 Sk/2.194,96 eur, avšak pri úvere 100.000,-Sk/3.319,39 eur a 70 mesačných splátkach po 2.473,-Sk/82,09 eur je celkovo splatná suma 173.110,-Sk/5.746,30 eur (t.j. 2.473,-Sk x70, resp. 82,09 eur x 70) a teda suma celkových nákladov je v skutočnosti 73.110,-Sk (2.426,91 eur) a nie 66.125,36 Sk a ani 2.194,96 eur. Keďže podľa zmluvy malo byť dojednané poistenie (základný súbor poistenia) tak súd k prípadnej argumentácii, že do RPMN by sa nemalo započítavať poistné uvádza, že zo zmluvy vôbec a absolútne nevyplýva, že a aká časť splátky by mala byť poistným, výška poistného tam priamo vôbec nie je uvedená, preto ak sa v zmluve uviedla len celková výška splátky (aj s poistným bez uvedenie jeho výšky a výšky splátky bez poistného) a RPMN sa počítala z výšky splátky bez poistného (ktorá v zmluve nie je uvedená), ide o nesprávne uvedenie RPMN a predpokladov použitých na jej výpočet. V zmluve vôbec nie je uvedené, aký je poplatok za poistenie. Je tam len výška splátky bez uvedenia či ide o splátku už s poistným, alebo bez neho. Ak to malo byť už s poistným, tak potom mala byť táto mesačná splátka (v čistej výške bez poistenia) v zmluve takisto uvedená, lebo inak je vyjadrenie tak výšky poistného, ako aj výšky mesačnej splátky v zmluve zmätočné. Takýmto spôsobom vyjadrené náležitosti zmluvy nenapĺňajú požiadavku zákona, ktorého účelom je zrozumiteľne, prehľadne a jasne spotrebiteľa informovať o parametroch úveru bez potreby zložitých odvodzovaní a matematických prepočtov.

42. V zmysle § 4 odst. 2 písm. j/ citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch náležitosťou zmluvy musí byť aj údaj o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, vypočítaných na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Veriteľ v zmluve uviedol výšku celkových nákladov spojených s úverom 2.194,96 eur, no rovnako ide o nesprávnu sumu a nesprávny údaj, keďže ten absolútne nekorešponduje s prepočtom výšky a počtu splátok úveru (82,09 eur x 70). Ak dlžník podľa zmluvy mal hradiť 70 mesačných splátok po 82,09 eur ako je to jasne a výslovne uvedené v článku 2 zmluvy, potom by mal zaplatiť po celú dobu trvania úverového vzťahu sumu spolu 5.746,30 eur a teda celkové náklady boli by 2.426,91 eur, čo je podstatne viac ako je veriteľom uvádzaných 2.194,96 eur. Ak celkové náklady skutočne mali byť 2.194,96 eur tak, ako je to uvedené v zmluve, tak potom to znamená, že zmätočne a v rozpore s realitou je uvedená výška mesačných splátok (nakoľko podľa zmluvy súhrnná výška každej jednej mesačnej splátky mala byť rovnaká, a to 82,09 eur), čo v zmysle § 4 ods.2 písm. i) a § 4 ods.3 veta druhá zákona by bol sám osebe ďalší dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

43. Niet tak pochýb, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo samo osebe je dôvodom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Takéto zmätočné, vzájomne si odporujúce vyjadrenie náležitostí zmluvy by i pri absencii výslovnej úpravy v zákone o spotrebiteľských úveroch spôsobovalo neplatnosť tejto časti zmluvy v zmysle ustanovení § 37 ods.1 a § 41 Občianskeho zákonníka keďže použitie zákona o spotrebiteľských úveroch nijako nevyklučuje aplikáciu kódexových ustanovení o vadnosti právnych úkonov (najmä § 37, § 39 Občianskeho zákonníka). Ten istý údaj (celková výška nákladov spojených s úverom) je totiž potom vyjadrený v zmluve dvomi rozdielnymi sumami, a to sumou 2.194,96 eur pri údají „Celková výška nákladov“ a sumou 2.426,91 eur získanou vynásobením počtu (70) a výšky splátok (82,09 eur), teda 5.746,30 eur a odpočítaní výšky úveru (3.319,39 eur), čo má vplyv aj na nesprávne uvedenie údajov o RPMN.

44. Podľa rozsudku Súdneho dvora- tretia komora z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej, článok 23 smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuvedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Podľa názoru súdu nemôže byť pochýb o tom, že neuvedenie správneho, korektného, skutočnosti zodpovedajúceho údajov o RPMN a celkových nákladoch za úver môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah jeho záväzku, preto nenapĺňa požiadavku zákona ani Smernice.

45. To, že údaj predpísaný v § 4 ods.2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch - RPMN, patrí medzi absolútne najdôležitejšie údaje zmluvy o spotrebiteľskom úvere je zrejmé už z toho, že už v pôvodnom znení zákona č.258/2001 Z.z. (do 31.12.2007) to bol pôvodne jediný údaj, ktorého absencia bez ďalšieho znamenala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Účelom precizovanej úpravy

náležitostí zmluvy v § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľa pravdivo a úplne informovať o parametroch úveru a jeho nákladoch, teda chrániť ho. Nestačí tam uviesť akýkoľvek údaj, aby požiadavka zákona bola formálne naplnená, ale pravdivý, skutočnosti zodpovedajúci údaj. Nesprávny údaj má pre spotrebiteľa rovnakú výpovednú hodnotu ako žiaden údaj, neumožňuje mu porovnať produkt a jeho náklady s ostatnými obdobnými produktmi. Krajský súd v Prešove tento názor potvrdil v rozsudku sp.zn.10Co/27/2017 kde uviedol, cit.“ Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právnej úpravy, ktorý odvolací súd popísal vyššie, nesprávne uvedené RPMN má rovnaký následok, ako je neuvedenie, a teda odvolací súd má za to, že zmluva ročnú percentuálnu mieru nákladov neobsahuje. Iba uvedenie správnej výšky RPMN si plní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach v úverovej zmluve.“

46. O tom, že ide o kľúčový údaj svedčí koniec koncov aj to, že aj po novele súčasného, nového zákona o spotrebiteľských úveroch uskutočnenej zákonom č.279/2017 Z.z. ktorá zohľadňuje závery Rozsudku Súdneho dvora Európskej únie z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s./ Klára Bíróová, na ktorý veritelia často poukazujú a ktorá v nadväznosti naň upravuje náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a upravuje okolnosti, za ktorých sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a to práve za účelom zabezpečenia súladu so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len "smernica 2008/48/ES") ostáva správne uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov a uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podmienkou vzniku nároku veriteľa na úroky a poplatky. Aj po tejto novele sa totiž za bezúročný a bez poplatkov bude považovať úver, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa a ak tam nie je uvedená celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

47. Keďže účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa v spotrebiteľských vzťahoch premietnutej okrem iného aj do precizovanej úpravy náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 4 ZoSÚ je práve vyvažovanie nerovnováhy spočívajúcej v prevahe dodávateľa ako profesionála pri poskytovaní úverových služieb, tak je zjavné, že uvádzanie náležitostí zmluvy o úvere spôsobom, ktorý je nezrozumiteľný a zavádzajúci, keď napr. tak ako tu je v zmluve nesprávny údaj o RPMN, ako aj o sume celkových nákladov túto nerovnováhu nevyvažuje, ale naopak podstatne prehľbuje na úkor spotrebiteľa a je tak v príkrom rozpore s účelom spotrebiteľskej ochrany.

48. Koniec koncov, žalovaný tvrdenie žalobkyne že ide o bezúročný a bezpoplatkový úver ani nenamietal, neuviedol, na základe čoho má za to, že sú všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy dodržané, ako dospel veriteľ k takému ich výpočtu, poukázal len na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo vzťahu k nároku na úroky z úveru do dojednanej doby splatnosti čo tu je však irelevantné, lebo tu nárok na úroky nevznikol od počiatku.

49. Koniec koncov, právny názor súdu o nedodržaní náležitostí zmluvy v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch už nemôže byť pre žalovaného nijako nový, či prekvapivý, keďže žalovaný v pozícii žalobcu viedol množstvo sporov o plnenie z uvedených zmlúv v ktorých už rovnaké zmluvy z rovnakých dôvodov za bezúročné a bezpoplatkové boli mnohokrát označené (súd príkladom uvádza napr. svoj právoplatný rozsudok sp.zn.10Csp/77/2019).

50. Ďalej v tejto súvislosti súd opätovne poukazuje na obdobný spor, v ktorom Krajský súd v Prešove posudzujúc obdobnú zmluvu o úvere uzavretú právnym predchodcom žalovaného - Poštovou bankou, a.s. v rozsudku zo dňa 13.12.2017 sp.zn.10Co/27/2017 uviedol, cit „ neuvedenie RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere je sankcionované bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Zmyslom a účelom takejto právnej úpravy v spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť priaznivé informovanie spotrebiteľa o poskytnutom úvere, a to v čase uzatvorenia zmluvy. RPMN je podľa preferencie zákonodarcu natoľko dôležitým údajom pre spotrebiteľa, že jej neuvedenie sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Odvolací súd došiel k záveru, ktorý vyčíslil podľa „kalkulačky na výpočet RPMN“ na stránke www.openiazoch.zoznam.sk že hoci je v zmluve uvedený údaj 29,78 %, správny výpočet predstavuje RPMN vo výške 32,56 %, keď odvolací súd zohľadnil výšku mesačnej splátky uvedenej v zmluve o úvere v sume 83,29 eur, ako aj počet mesačných splátok 36, stým, že dátum prvej platby bol určený do 8.10.2012 a dátum konečnej splatnosti úveru 8.9.2015, pričom musí odvolací súd konštatovať, že žalobca nielenže v tejto zmluve uviedol nesprávnu výšku RPMN, ale rovnako aj nesprávnu výšku nákladov spojených s poskytovaním úveru v sume 896,78 eur, keď táto výška nákladov po zohľadnení výšky mesačnej splátky (83,29 eur) a počtu mesačných splátok 36 predstavuje 998,44 eur. Je však potrebné konštatovať, že aj pri zohľadnení výšky celkových nákladov tak, ako to uviedol žalobca v zmluve (896,78 eur), je RPMN vyššia, ako to je uvedené v zmluve o úvere. Vychádzajúc zo zmyslu a účelu právnej úpravy, ktorý odvolací súd popísal vyššie, nesprávne uvedené RPMN má rovnaký následok, ako je neuvedenie, a teda odvolací súd má za to, že zmluva ročnú percentuálnu mieru nákladov neobsahuje. Iba uvedenie správnej výšky

RPMN si plní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach v úverovej zmluve. Dokonca je podľa názoru odvolacieho súdu irelevantné, či zmluva obsahuje vyššiu alebo nižšiu (tak, ako tomu bolo v prejednávanej veci), nesprávne uvedenú RPMN. Cieľom uvedených ustanovení zákona je pravdivo informovať spotrebiteľa, čo sa v danom prípade nestalo. Preto je potrebné z uvedeného dôvodu v zmysle správnej interpretácie zákona považovať úver za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu správne uvedenej RPMN.“

51. Pokiaľ teda bol úver poskytnutý vo výške 3.319,39 eur a žalovaný sa prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy snaží od žalobkyne po úhrade sumy už minimálne 3.391,27 eur (len v období od 04.03.2013 do 14.08.2017 podľa vyjadrenia samotného žalovaného z 6.10.2017 na čl. 8 spisu) vymôcť sumu až 8.454,92 eura, je zrejmé, že sa domáha plnenia, na ktoré nemá nárok a už z toho dôvodu bola žaloba dôvodná, preto bolo nadbytočné zaoberať sa ďalej ďalšími žalobkyňou uvádzanými dôvodmi jej opodstatnenosti.

52. Súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a ak neexistuje hoci len potenciálne riziko vymoženia nezákonného či inak nečestného plnenia, je tento inštitút prípustným prostriedkom, ktorý umožňuje s obídením súdneho procesu siahnuť na majetok dlžníka. Ak však existuje čo i len hrozba vymoženia nečestného plnenia, je dôvod chrániť spotrebiteľa pred hroziacim rizikom. Hrozba vzniku ujmy postačuje z toho dôvodu, že o tom, či pohľadávka existuje a v akej výške nerozhoduje nestranná inštitúcia ale spravidla podnikateľ a je značne problematické až na úrovni nezistiteľnosti, kedy tento inštitút obchodník aktivuje.

53. Dohoda o zrážkach zo mzdy má svoju zákonnú oporu v prvej hlave ôsmej časti Občianskeho zákonníka nazvanej záväzkové právo. V piatom oddiele tejto hlavy v rámci zákonnej úpravy zabezpečenia záväzkov je v § 551 obsiahnutá aj úprava inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy. Ide o všeobecnú úpravu vo všeobecnom predpise upravujúcom občianskoprávne vzťahy, t.j. o úpravu ktorá všeobecne platí tak pre režim spotrebiteľských ako aj nespotebiteľských vzťahov. To znamená, že pri aplikácii tejto úpravy na režim spotrebiteľských vzťahov a spotrebiteľských zmlúv nemožno mechanicky vychádzať len z tejto všeobecnej úpravy, ale je nevyhnutné prihliadať na osobitnú zákonnú úpravu pre tieto vzťahy, jej účel (ktorým je najmä ochrana spotrebiteľa) a špecifiká, keďže súd už uviedol, prečo nemožno mať žiadne pochybnosti o tom, že zmluvou o úvere uzavretou medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného bol založený občianskoprávny spotrebiteľský vzťah.

54. Podľa § 551 ods.1 až 3 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

55. Citované ustanovenie § 551 Občianskeho zákonníka teda výslovne umožňuje zabezpečiť uspokojenie pohľadávky písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov. Predpokladá sa pritom písomná dohoda, t.j. písomne zachytený stret dvoch skutočne daných, slobodných, vážnych, určitých a zrozumiteľných prejavov vôle. Aj pre túto dohodu platia všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Právny úkon je v ustanovení § 34 Občianskeho zákonníka definovaný ako prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú. Podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

56. Z uvedeného vyplýva, že základným predpokladom vzniku právneho úkonu je existencia vôle. Bez vôle preto niet ani právneho úkonu. Zmluva posudzovaná v súdnej veci, uzavretá so žalobkyňou je ako už bolo uvedené spotrebiteľskou zmluvou, pričom obsahuje aj dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorá vychádzajúc z jej formy a obsahu bola rovnako predformulovaná veriteľom zjavne bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej obsah alebo ju zo zmluvy vylúčiť (napr. v podobe vyznačenia alternatívny súhlasím - nesúhlasím).

57. Vzhľadom na uvedené zákonodarca v snahe chrániť spotrebiteľa venuje zabezpečeniu, aby zmluvné dojednania zaväzujúce spotrebiteľa vyjadrovali jeho skutočne existujúcu vôľu mimoriadnu pozornosť, keď aj v ust. § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzavretia zmluvy) v súvislosti s ochranou spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami stanovil, že za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa

pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, čo je zjavne aj prípad prejednávaneho sporu. Dôkazné bremeno na preukázanie individuálneho dojednania takého zmluvného ustanovenia pritom zaťažuje dodávateľa (viď § 53 ods.3 Občianskeho zákonníka).

58. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie teda musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informáciu o tom, čo uzatvorenie konkrétneho právneho úkonu znamená. Výslovne to zákonodarca vyjadril v zákone č.102/2014 Z.z. novelizujúcom zákon č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, konkrétne v jeho § 5a keď s účinnosťou od 1.5.2014 priamou normatívnou úpravou nepripustil zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, s výnimkou prípadu jej uzavretia vo forme osobitnej listiny, ak spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Aj z dôvodovej správy k tejto zmene vyplýva, že zákonodarcu k tejto zmene viedlo zistenie, že všeobecná úprava v Občianskom zákonníku nevyžadujúca schválenie súdom, kde stačí iba jednostranný úkon zo strany predávajúceho vytvára výraznú nerovnováhu medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je potrebné túto nerovnováhu korigovať. I keď úprava účinná až od 1.5.2014 nie je na danú dohodu aplikovateľná, nič to nemení na tom, že tvrdenie žalobkyne o neplatnosti tejto dohody je správne. Vzhľadom na už uvedenú argumentáciu súdu o potrebe preukázania existencie skutočne danej, slobodnej vôle spotrebiteľa „uzatvárajúceho“ takúto dohodu o zrážkach zo mzdy pri posudzovaní ktorej ako interpretačné pravidlo môže podporne slúžiť aj právna úprava účinná od 1.5.2014 je totiž nutné konštatovať, že zakotvenie dohody o zrážkach zo mzdy do formulára zmluvy sa zjavne udialo len z vôle veriteľa bez akejkoľvek možnosti žalobkyne takúto dohodu vylúčiť a uzavrieť zmluvu o úvere aj bez takejto „dohody“. Z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva, žeby žalobkyňa ako spotrebiteľ bola poučená o dôsledkoch jej uzavretia a o tom, čo vlastne toto dojednanie znamená. Dôkazné bremeno o individuálnom vyjednaní dohody žalovaný neunesol. Zo spôsobu uzavretia úverovej zmluvy je zrejmé, že veriteľ vlastne vopred vnútil (pripravenou predtlačou) konajúcej osobe - žalobkyňi aj iný úkon než iba ten, ktorý bol v danom okamihu v hlavnej sfére jeho záujmu a to uzatvorenie Zmluvy o úvere. Je zrejmé, že ak chcela žalobkyňa dostať spotrebiteľský úver, inú možnosť ako podpísať zmluvu ako celok, vrátane dohody o zrážkach zo mzdy ani nemala.

59. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov pritom nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstva. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia zo strany súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie je relevantné ex offio súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov umožňuje obísť dôležitý prvok v ochrane spotrebiteľa a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok so zameraním na to, či tieto nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd má za to, že táto dohoda v podobe akú má v tu posudzovanej veci je neplatná, lebo zjavne nespĺňa podmienku existencie skutočnej slobodnej vôle žalobkyne ju uzavrieť (čo ju robí podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatnou) a navyše spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo ju ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve robí takisto absolútne neplatnou podľa § 53 ods.1 a 5 Občianskeho zákonníka účinného v čase jej uzavretia. Dohoda má navyše základ v konaní rozpornom s dobrými mravmi (§ 4 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa účinného v čase jej uzavretia). Jednostranne vnútené dojednanie o dohode o zrážkach zo mzdy predložené spotrebiteľovi k podpisu bez vysvetlenia možných dôsledkov tejto dohody spočívajúcich v možnosti veriteľa bez súdnej kontroly na základe vlastnej predstavy o výške dlhu siahnuť na príjmy, t.j. základné živobytie žalobkyne je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O tom, že dohodou uzavretej v takejto forme sa vytvára výrazná nerovnováha medzi postavením zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa nemožno vôbec polemizovať, keďže aj sám zákonodarca to v dôvodovej správe k zákonu č.102/2014 Z.z. výslovne uviedol ako hlavný dôvod zmeny právnej úpravy s účinnosťou od 1.5.2014.

60. Nie je podstatné, či žalobkyňa bola formulárove, šablónovite, formálne s takým zabezpečením oboznámená, ale podstatné je či ho mohla ovplyvniť a vylúčiť. Nebola preukázaná skutočná vôľa žalobkyne zabezpečiť takto svoj záväzok preto ani prípadné oboznámenie žalobkyne s ním nič nemení na tom, že nemohla ovplyvniť obsah dojednania o dohode o zrážkach zo mzdy, čo v zmysle § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka znamená, že nemožno také dojednanie považovať

za individuálne dojednané. Predformulovaný súhlas spotrebiteľa, formálne dosiahnutý štandardnou zmluvnou podmienkou nemožno za žiadnych okolností považovať za náležitý a individuálny prejav vôle spotrebiteľa s úkonom, na ktorý sa tento výslovne požaduje. Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa, rovnako prihliadnúc na skutočnosť, že podstatným znakom Dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžníka s vykonávaním zrážok z jeho mzdy.

61. Podľa názoru súdu žalobkyni ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť bez súdnej kontroly aj zjavne nedôvodné plnenie (aj vzhľadom na vyššie popísaný záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru), na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. Rozsudok C-106/77 Simmenthal).

62. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného úžitku. Na zdôraznenie správnosti tohto záveru súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.: „Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy. Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

63. Podľa § 4 ods.5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy, predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže prívodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

64. Predformulované znenie Dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré spotrebiteľ nemal možnosť vylúčiť (napríklad zaškrtnutím alternatívy súhlasím - nesúhlasím) sa dostalo objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takému konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo so zákonom. Pre záver súdu bolo relevantné, že sporná dohoda vzhľadom na jej osobitný význam bola vyhotovená z hľadiska podcenenia jej významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňuje siahnúť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktoré sú neprijateľné.

65. V danom prípade s poukazom na už uvedenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru žalobkyňa bola povinná vrátiť žalovanému (právnemu predchodcovi žalovaného) len to, čo od neho dostala. Dohodou o zrážkach zo mzdy by bez rozhodnutia súdu mal žalovaný možnosť uplatňovať si tak plnenie, na ktoré podľa posúdenia súdu nemá právo. Súd mal za to, že inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy v danom prípade nie je možné poskytnúť ochranu a ponechať žalovanému možnosť, aby si od žalobkyne vymáhal finančné prostriedky, na ktoré nemá právo. Žaloba o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je procesne prípustná, nakoľko každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami (§ 3 ods.3 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

66. K námietkam žalovaného pokiaľ ide o dôvodnosť a procesnú prípustnosť danej žaloby súd uvádza, že výpočet typov žalôb v § 137 CSP je len demonštratívny a v danom prípade zo samotného zákonného ustanovenia, najmä z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa podľa ktorého proti

porušení práv a povinností ustanovených zákonem s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva vyplýva procesná prípustnosť žaloby a aj naliehavý právny záujem spotrebiteľa na tom, aby bolo uložené žalovanému zdržať sa použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky, keď aj § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa stanovuje, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Práve žalobkyňa a jej majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určil veriteľ svojím jednostranným rozhodnutím. Naliehavý právny záujem je daný, lebo napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a preplatení istiny žalobkyňou najneskôr v roku 2017 žalovaný ešte 13.11.2020 zamestnávateľa žalobkyne požiadal o zrážky zo mzdy na pohľadávku ktorú evidoval v roku 2017 vo výške 8.454,92 eur, ktorá tu za žiadnych okolností nemôže obstáť. Bez vyhovenia žalobe nie je neistota žalobkyne odstránená. Na podporu svojho záveru o procesnej prípustnosti žaloby súd poukazuje napr. aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016 podľa ktorého nič nebráni vyhodnotiť dohodu ako neplatnú (§ 53 ods.5 OZ), hoci má základ priamo v znení zákona. Rovnaké závery vyplývajú tiež z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.4.2016 sp.zn.21Co/191/2015 (rozhodnutia sú verejne dostupné na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR).

67. Nie je podstatné, že momentálne zrážky zo mzdy nepokračujú, keďže nebolo žalovaným tvrdené, žeby vo vzťahu k zamestnávateľovi žalobkyne uskutočnil akékoľvek kroky k ukončeniu zrážok. Ak žalovaný vo vyjadrení zo dňa 24.6.2021 uviedol, že prehlasuje, že ani v budúcnosti zo mzdy žalobkyne neuskutoční žiadnu zrážku tak k tomu súd uvádza, že pre vyriešenie práv medzi stranami zmluvy, ktoré považujú za sporné alebo pochybné, je potrebné uzatvorenie dohody o urovaní v zmysle ust. § 585 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom v takto podstatných skutočnostiach, akým je obsah napádanej zmluvnej podmienky o dohode o zrážkach zo mzdy, nepostačuje tzv. „džentlmenské vyhlásenie“ žalovaného spočívajúce v prednesení takéhoto nezáväzného džentlmenského vyhlásenia voči druhej zmluvnej strane (k tomu podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.13Co97/2019). Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu k dodávateľovi a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či aktuálne dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie, alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej neplatnosť nikto neurčil (opätovne pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.4.2016 sp.zn.14Co/9/2016). V súdnom spore sa žalobkyňa obrátila na súd so žiadosťou o súdnu ochranu, aby jej právne postavenie nebolo ohrozované použitím dohody o zrážkach zo mzdy založenej podľa zistenia súdu na existencii neprijateľnej zmluvnej podmienky. Zabezpečenie stavu právnej istoty v tom slova zmysle, aby nebola obťažovaná hrozbou aplikácie takejto dohody o zrážkach zo mzdy je preto namieste. V situácii zistenej neprijateľnej zmluvnej podmienky takej povahy a s tak závažnými dôsledkami, aké môže mať použitie dohody o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňuje bez súdnej kontroly siahnúť na príjmy, teda živobytie žalobkyne napriek tomu, že poskytnutý jej bol len bezúročný a bezpoplatkový úver bolo potrebné žalobe žalobkyne vyhovieť.

68. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, k tomu súd uvádza nasledovné. V danom prípade bola postúpená pohľadávka z úverovej zmluvy na žalovaného vrátane všetkých súvisiacich práv, teda aj vrátane zabezpečenia pohľadávky t.j. aj z dohody o zrážkach zo mzdy, napokon dôkazom toho je aj skutočnosť, že žalovaný ako postupník požiadal zamestnávateľa žalobkyne o realizáciu zrážok zo mzdy pričom v uvedenom oznámení sám potvrdil postúpenie mu predmetnej pohľadávky. Preto žalovaný je vecne pasívne legitimovaný v tomto spore. Súd podporne poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 32Csp/193/2018 alebo 7Csp/186/2019, či Okresného súdu Trenčín sp.zn.14Csp/49/2018 (viď bod 38 odôvodnenia) alebo Krajského súdu v Prešove sp.zn.15Co/45/2019 ako aj 4Co/118/2017 či Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.17Co/22/2019.

69. Pokiaľ ide o vyjadrenie petitu vo forme zdržania sa konania, na ktoré by pri právne bezvadnom právnom stave mal žalovaný nepochybne právo a jeho nesúlady s § 137 CSP súd uvádza, že zdržovací nárok má preventívnu povahu, pretože smeruje ako proti závadnému konaniu, ktoré rušiteľ už započal a dosiaľ v ňom pokračuje, tak aj proti konaniu, u ktorého vzhľadom k jeho sústavnosti hrozí, že v ňom bude pokračovať. Zdržovacím nárokom, ktorý vo všeobecnosti smeruje do budúcnosti má byť zabránené nielen v pokračovaní protiprávneho stavu, ale aj v opakovaní protiprávneho konania, ktoré bolo jeho príčinou. Extenzívny výklad možno dôjsť k záveru, že zdržovacím petitom sa možno domáhať aj odstránenia už existujúceho a pretrvávajúceho závadného stavu. Tak je tomu aj v prejednávanej

veci, nakoľko je nepochybné a bolo v spore preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy už bola predložená zamestnávateľovi žalobkyne. To znamená, zdržovací petit už v tomto prípade funkciu preventívnu nemôže mať, ale môže mať funkciu odstránenia závadného stavu. Teda, že na základe právoplatného rozsudku súdu bude žalovaný povinný zdržať sa ďalšieho vyžadovania zrážok zo mzdy, ktoré by mal vykonávať zamestnávateľ žalobkyne. Požadovanie uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy je možné považovať aj za formu zapieracej žaloby vlastníka (actio negatoria), ktorou sa vlastník domáha ochrany pred neoprávneným zásahom do jeho vlastníckeho práva.

70. K námietke žalovaného, že po nariadení neodkladného opatrenia je podaná žaloba nedôvodná, neopodstatnená a procesne nadbytočná, keďže súčasná úprava neodkladných opatrení môže mať aj trvalý charakter a nahradiť rozhodnutie vo veci samej súd poukazuje na to, čo uviedol už v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia, a síce, že žalobkyňa nič nebránilo domáhať sa ochrany svojich práv v prvom rade návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ale aj žalobou v konaní vo veci samej, v ktorom dôjde k definitívnej úprave pomerov strán. Takáto možnosť každému žalobcovi vyplýva z ust. § 330 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej. Sama zákonná úprava teda predpokladá a pripúšťa prípad, kedy sa najskôr vydá neodkladné opatrenie a potom rozsudok s totožným výrokom. Pokiaľ si žalobkyňa zvolila postup, kedy sa uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy domáhala návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré má mať dočasnú povahu a zároveň aj žalobou vo veci samej, súd nemal dôvod a ani žiadnu zákonnú možnosť žalobkyňu v tomto smere limitovať (podporne viď uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6Co/45/2018). Mohol by tak urobiť jedine v prípade, keby súčasne nebola podaná žaloba vo veci samej, kde by neodkladné opatrenie o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy mohlo byť trvalo úpravou pomerov medzi stranami v zmysle § 336 ods.1 veta druhá CSP a kde by už súd neukladal povinnosť podať žalobu vo veci samej. Takáto možnosť je ale daná len pre neodkladné opatrenie nariadené pred začatím konania vo veci samej, čo nie je tento prípad. Tu bola už spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia podaná žaloba, o ktorej súd musel ďalej konať bez ohľadu na neodkladné opatrenie. Tu už konanie vo veci samej v čase nariadenia neodkladného opatrenia bolo začaté a keďže samo jeho začatie nemá žiadny odkladný účinok vo vzťahu k možnosti použitia dohody o zrážkach zo mzdy a vykonávania zrážok, bolo dôvodné na návrh žalobkyne nariadiť toto neodkladné opatrenie a následne súd nemal inú možnosť než konať o žalobe vo veci samej. Túto nemohol zamietnuť ako navrhoval žalovaný nielen preto, že bola vecne dôvodná, ale aj preto, lebo v zmysle ust. § 335 ods.1 CSP by zamietnutie žaloby automaticky viedlo k povinnosti súdu aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie (ktorého trvanie bolo vymedzené do právoplatného skončenia konania vo veci samej) a tak by žalobkyňa ostala bez akejkoľvek ochrany. Názor žalovaného o nadbytočnosti žaloby vzhľadom na už nariadené neodkladné opatrenie neobstojí, lebo jeho akceptácia by viedla k absurdnému dôsledku, a síce, že v dôsledku zamietnutia žaloby ako „procesne nadbytočnej“ z dôvodu už nariadeného neodkladného opatrenia by súd súčasne toto neodkladné opatrenie musel podľa § 335 ods.1 CSP zrušiť.

71. Vzhľadom na všetko uvedené preto súd obranu žalovaného mal za nedôvodnú a žalobe žalobkyne vyhovel.

72. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods.1 CSP. V danom prípade bola žalobkyňa plne úspešná, preto podľa § 255 ods.1 CSP jej vznikol nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

73. Vo vzťahu k neodkladnému opatreniu nariadenému tu uznesením súdu zo dňa 11.12.2020 ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážky zo mzdy súd uvádza, že nakoľko žalobe žalobkyne vo veci samej bolo v celom rozsahu vyhovené a nakoľko súd v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia jeho trvanie vymedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej, nebolo potrebné žiadne ďalšie samostatné rozhodnutie vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.